

A tudományos élet magyar fiai

1870 március 9-én halt meg Gyűry Sándor vízépítő mérnök és matematikus (szül. 1795-ben). Munkásságát az Országos Építészeti Igazgatóságnál kezdte, amelynek később vezetője is lett. A Magyar Tudományos Akadémia már 1832-ben tagjává választotta. Az Építészeti Igazgatóságon vízépítéssel foglalkozott. Jelentős e tárgyú elméleti és gyakorlati munkája, a „Budapestnek árvíz ellen megóvásáról” című könyve is, de legmaradandóbb művei a matematikában születtek. „A felsőbb analysis elemei” c. művével, amely 1836-40-ben jelent meg, elnyerte az Akadémia nagydíját. Gyűry Sándor elsőként mutatta ki, hogy a Rudas-fürdő táján a Duna két partját egyívú hídral is össze lehet kötni. Eszerint tőle származik az Erzsébet-híd gondolata.

Láz Magyar film

1920-ban hosszú katonaszkodás és hadifogság után Szabó Barna hadnagy, civilben bányamérnök visszatér hazájába. A fiatal emberben hallatlan nagy energia rejlik, biztos abban, hogy gazdag emberé lesz. Egy napon meghívják Barnát a Szegáll villába, ahol megismerkedik a szép Szegáll Zsuzsával. Barna rosszul érzi magát kopott ruhájával az elegáns társaságban. Zsuzsa maga és a meghívottak szóra-köztatására különös dolgot eszel ki. A kertben célölvödét állítanak fel, de a férfiak nem tudják eltalálni a bábukat. Zsuzsa emeli a tétet, s megígéri, aki a hét figurát ledur-rantja, megcsókolhatja őt, aki azonban egyet is elhibáz, megfür-dik a tóban. Barna győz, s min-denki a csókot várja, ehelyett Bar-ne táncolni viszi Zsuzsát.

Csak ők ketten táncolnak, amikor észreveszik Barna bakancsait. A társaság kineveti. Feldúlva ér-kezik haza a Szegáll R. T. iroda-helyiségébe. Nem sok idő múlva nyílik az ajtó, Zsuzsa lép be, alá-zatos, most a szerelmét kínálja Barnának.

Barna azt hiszi, komolyan sze-reti a lányt, de az apa hallani sem akar a házasságról. Mikor megtudja, hogy lánya szeretője lett Bar-nának, nem áll útjukba.

Most már van pénze Barnának, álmai megvalósítására, a bauxit-kutatásra. Elindul Bakonyba, amit Gosztonyi Pál volt hadifogoly tár-sa mondott neki.

Kutatásai során eljut Szent-györgyválrára, ahol megleli az alu-míniurnot, Flóra, az iskola tanár-nője csodálattal nézi Barna diada-lát. Szabó Barna gazdag ember lesz. A német Alumíniumwerke céggel tárgyal, hogy megalapítas-sa a magyar alumíniumkohót. Min-denki örül a sikernek, csak Flóra nem, de ezt is azért teszi, mert szereti Szabót. Flóra visszautasítja Szabó ajánlatát: nem lesz a sze-retője.

Szabó egyedül marad, felesége, barátai elhagyják, részvényei elér-téktelenednek. Társalanságában is-mét Flórához fordul, hívja feleségnek, társnak, de Flóra vsszautasítja, neki más volt öregkorukra az elképzelése.

A FUKAR BÉKA

Ojrot mese

Volt egyszer egy béka, maga sem értette. Min aludt — még azt is efe-lejtette, mert olyan sok sőt ivott, hogy tökéle-tesen berugott. Másnap felébredt és megkérte az egyik hangyát:

— Ugyan légy szíves, mássz fel már egy szifá-ra, és nézz körül, vajon merre lehet az én ha-zám.

A hangya felmászott a fára és így szólt:

— Ott, nyugat felől lá-tom fényleni a tó vizét. Ha kívánod, megmuta-tom neked a legrövidebb utat.

— Ó, milyen kedves vagy! — örült a béka. — Gyere velem, szívesse-gedéért gazdagon meg-vendegellek.

— Nem mehetek egye-dül — felelt a hangya. — Mi mindnyájan együtt csorára tegnap. Ha min-denáron akarod, hogy beszélt az ebédnél —

mennyiünket. Mi együtt dolgozunk, de együtt ünnepeünk is.

A béka meghívta hát valamennyi hangyát. El is indult ugrálva: happ-hopp! — És a hangyák ezrel özőnlöttek utána. Így érkeztek meg a tó-hoz. Ott így szólt a béka:

— Kedves vendégeim, várjatok meg itt, azon-nal elkészitem a lakom-át — és ezzel már el is mérült a tó vizében...

A hangyák vártak egy napig, vártak két napig, a béka csak nem jött elő. A hetedik nap végül a hangyakirálynő megmér-gesedett:

— Mire ez a békalako-ma elkészül, éhenhalunk — szólt, jól meghúzta de-rekán az övet és hazame-nt. A többi hangya is meghúzta a nadrágszíját és mind elvonultak utá-na. Azóta van olyan szűkre húzza a hangyák hasacska: mai napig se laktak jól szegénykék.

A parkosítással szépül a város

Régi mulasztást pótolnak most a város különböző területein a parkosítással. Mindenkinék szem-betűnik a tröszt és környékének csinosítása. Ezt a munkát, amely-lyel szebb lesz a várost, az EM tereprendező, a C-épület előtti te-repet pedig a Kertépítő KTSZ ren-dezi. 14 000 négyzetméter területet parkosítanak most a télen, illetve az idén a város különböző terüle-tein.

Évekkel ezelőtt lett volna már erre szükség, akkor készültek a házak, s azóta szégyenlőltja volt ez a városnak. A parkosított terü-letet fűmaggal vetik be és az utak mentén fákat ültettek. Eddig mintegy 350-400 darab fát és 150 futófenyőt ültettek el. Azokra is gondolnak, akik séta közben pi-henni akarnak, több helyre padó-kat helyeznek. A padok alapzatait is rövidesen leassák.

A csapadékok elvezetéséről is gon-doskodnak, árkokat ásának és be-tongyűrűket helyeznek el, hogy a jövő évben, amikor aszfaltozásra kerül sor, ezzel már ne kelljen időt tölteni. A jövő évben kerül sor a járdák aszfaltozására. S hogy ilyen szorgalmasan folynak most a mun-ka, ezért a Szénbányászati Tröszt beruházási osztályát illeti dicsé-ret. Tekintsék továbbra is szíve-ügyüknek a város parkosítását, amellyel még szebb, csinosabb lesz városunk.

A parkosítással egyidőben az EM 4-es számú Mélyépítő Vállal-at a felsőmagjori emeletes házak-nál tereprendezést kezdett meg. 3,5 hektárnyi területen végeznek tereprendezést, amelyet a jövő évben több millió forint értékben tovább folytatnak.

Szabó-varró tanfolyam Péten

A nőtanács kezdeményezésére szabó-varró tanfolyam indult Pétfürdőn. Az asszonyok, lányok hetenként kétszer, hétfőn és szer-dán jönnek össze foglalkozásra, de a héten már pénteken is tar-tottak foglalkozást, mert karác-szony előtt még be akarják fejez-ni a tanfolyamot. A tanfolyamon már eddig is sokat tanultak. A házi használatra alkalmas ruhák elkészítéséből. Megtanulták a blúz, szoknya, gallér, lánykaruha, férfi ing, kötények szabását, var-rását, amelynek nagy hasznát veszik majd.

Képkiallítás

Nagy Gyula festőművész, a Képző-művészeti Szövetség tagja legújabb műveiből képkiallítást rendez. A ki-állításnapi látható egy nagyméretű bá-nyásznap kompozíció, balatoni és várpalotai tájképek, a szovjetunióbeli és csehszlovákiai tájképek, vázlatok, arcképek, és 1956. október 26-ról is egy vázlat. A kiállítást ma, szom-baton 12 órakor Martinkó Mátyás elvtárs nyitja meg ünnepélyesen. S ettől kezdve december 28-ig napon-ta délelőtt 10 órától délután 6 óráig tekinthető meg a várpalotai orvós-clubban.

Anyakönyvi hírek

Születtek: Füstös András és Szeivolt Margit leánya: Klára Judit. Bódis Ist-ván és Jakab Julianna leánya: Zsu-zsanna Klára. Ender István és Vesz-t-róczy Mária leánya: Mária. Kardos Jó-zsef és Vörös Iona fia: László. Kál-mán Antal és Horváth Erzsébet fia: Tamás. Nagy Ottó és Habi Iona fia: Zoltán. Szöllősy István és Szabó Mar-git leánya: Margit. Babos Miklós és Ori Julianna leánya: Judit. Katona Er-nő és Csiposai Eszter fia: Ernő. Bajosi Imre és Soponyai Iona fia: Imre. Né-meth József és Béres Mária fia: Gyula. Répási János és Nánai Margit leánya: Margit. Bencze Lajos és Patonai Má-ria leánya: Mária. Stremmer Ferenc és Paudlez Anna leánya: Rozália. Sárfi György és Beti Veronika fia: László.

Házasságot kötöttek: Gaál András és Kiss Mária. Bakó Kálmán és Bozsek Rozália. Meiszter István és Nánási Zsófia. Hiró Endre és Molzer Iona. Szántó Miklós és Bregócs Magdolna.

Meghaltak: Daruzsák Sándorné sz. Varsányi Erzsébet. Varga Istvánné sz. Klausz Terézia.

CAKKOS CSILLAGOK

Egyszerű technikájú, mutatós kis-terítők. Kezdeők részére igen alkalmas minta. Anyaga 80-as, legfeljebb 60-as horgolócérna, 16-os horgolótűvel ké-szítjük.

A csillag leírása:
Első sor: 10 láncszemből gyűrűt ké-szítünk. Második sor: A gyűrűbe 24 kétráhajtásos pálcát horgolunk. Maga-sításnak az első pálcához 5 láncszemet készítünk. Harmadik sor: Az előző sor minden második pálcájába 1 egy-ráhajtásos pálcából és 4 láncszemből álló kis kockát horgolunk, összesen tizenkettőt. A sor elején magasításnak 7 láncszemet veszünk. Az utolsó kocká-nál 4 láncszem helyett csak kettőt vegyünk és 1 egyráhajtásos pálcával kapcsoljuk össze az első kockával. Így érjük el azt, hogy a következő sorban a kockaközépről indulhatunk ki. Negyedik sor: Magasításnak 6 láncszemet vegyünk, ezután még 3 há-romráhajtásos pálcát horgolunk, ame-lyet a csúcson egyszerre fejezünk be. Összesen 12 ilyen egyszerre befejezett négyes pálcacsoportot horgolunk, kö-zöttük 6-6 láncszemmel úgy, hogy az előző kockasoron 1-1 pálcájának jobbrol és balról is 2-2 hosszúpálca alkosson 1-1 egyszerre befejezett pálcacsoportot. Ötödik sor: Az előző sor 6 láncszemére a cakkot a követ-kezőképpen készítjük. 1 rövidpalcát, 3 egyráhajtásos, 2 kétráhajtásos, 3 egy-

Ugy indultam útnak, n igen sok pénze és egy kosara van, amibe beleté város szükséglete. Vajon megvásárolni, sikerül-e a titokban elgondolt ajánd vásárolni

Jócskán akadt öröm, ság is, amit most nem l ni, kinek a hibájául jenek velünk:

December 12-e van, előtti készülődés. Felker zoldsegboltot. Akad itt savanyúság, kel- és zoldseg, hagyma, dióbé gonya. A sok áru láttá ség kosara táruul élénk mégis ezer kifogást t mák, tojás kellene. A tással — a déli gyümi vel — meglegedett-sunkra közölte, hogy kezdik a karácsonyfa a tavalyinak felel mi hoven lesz, minden i elküteni. Ugy-e nem rosszul?

— Kevés a csokoli a 26-os fűszerboltba gyunk a városban, és szer ellátásunk van, melyes üzleteknek. csonyfa függelék 30 és. A tojás ugyanc és nagyon fáj a tö hogy ilyen fontos dünk biztosítani. — nasszal találkoztun boltban is, de mi zölték, lisztet, cuk vesen adnak, amennyi kell.

Van sok az

Útnak a Csem aztán nem hallu 20 mázsa szalon csokoládét adtak taly most is törü lade, tej, mogy mint drázsé, des szóval, ami szen itt, csak éppen csot, datolyát, pálnka, bor, k is van, tehát l sütni. A pipere a nagy vásárlá metikai cikkek pakka tálcák, férfiaknak dol zsóftol polco mindenütt a latot varázsoló kiszolgálók, h Tojás szüksé rezheti, tekim darobot adta tás is lesz.

Ugye kissé ismertetések járul mé boltok megf ret, vajot, ket kínálna man nincs

Olcsó

A vendég laczozott, e ra lesz. Fe kielégítésér Népbüfébe izlés szerü a vendéglé hogy a c mény kés nyos férfi ldásában kelkönl

Le

Ne ha gíg a ny megemlí azon tör gú zsirs dolgozó vágni.

Nótanács alakult az elmúlt he-ten a Péti Nitrogénművek lakó-telepi asszonyai között. Az al-kuló gyűlést az általános iskolá helyiségében tartották meg, ah-megbeszéltek, hogy december 14-én műsoros estet tartanak, amelynek bevételét a gyermek-karácsonyi megajándékozására fordítják. A szülői munkaközö-ség felkereste a notanács vez-tőt és kérte, hogy a gyermekek ért dolgozzanak együtt.

A Lottó nyerőszámai:
7, 26, 59, 73, 80

TÉLAPÓ-EST AZ ISKOLÁBAN

Megilletődvé állt meg az asztalom előtt a kis Máthé-gyerek. Míg a maguk ké-szítette meghívott átnyj-totta, gépiesen hadart va-lamit. Valami ilyesfélé: az ötödik a) osztály nevében megkérjük Angyal bácsit, tessék szíves lenni eljönni a Mikulás ünnepélyünkre.

Ilyen szíves meghívást nem lehet visszautasítani. Elmentem. Nem volt ott sem szinpad, sem díszlet, csak az arck ragyogása árulta el, hogy itt igazi ünnep készül. Hát mi a legnagyobb ünnep a gyerekeknek? A lyukas óra meg az ajándék. Itt pedig mind a kettő megvan. Az elszabadult jövedv olyan magas, hogy nem is hi-szem, hogy itt csend is tud lenni. Pedig tud, csak a tanító néni-k kell inteni. De ő most nem int. Nagy az elfoglaltsága. A Téliapó-t biltözteti ott a sarokbá-húzott dobogó szélén. Másik

két édesanya a csomagó-kat rendez.

A krampuszok már be-gyöltöztek, éppen most jön-nek a terembe. Kezükben virgács. A zaj mintha egy-kicsit elhalikna. A gyere-kek találgatják, kik rej-kezőnek a fekete álarc mö-gött. Az egyik ördögfióka azt kérdezi rosszul torzi-tott hangján a mellettem ülő gyerektől: Van egye-sed? Feleletet sem vár és máris végighúz rajta vir-gácsával. Ermez nem üt vissza Hiába, mégis csak van tekintélye egy ilyen ördögfiókának, legalábbis ma.

Milyen jó is a tanítónak. Ó örökké gyermek marad-hat és együtt örül az osz-tályával, melynek sok gondnal néhány kedves órát szerez... Kívonul a Téliapó meg a kísérete. A fület bántó csend ül az osztályra. Rendezgetem a mesét, amit el akartam

mondani a régi gyerekről, aki csak annyit kért a Mi-kulás bácsitól, hogy lyu-kas cipőjét megfoltozza. De nem jutottam tovább. Nyílik az ajtó. A szemek odavetődnek. Ó lép be és köszönti az osztályt. Egy pöttöm emberke áll elébe és kéri, hogy jutalmazza meg az egész osztályt. Az „öreg” elmondja mondó-káját, de abban valami olyan is van, hogy a rossz gyerekek virgácsot kap-nak.

Az osztály visszaköszön. De néztek csak mi lett a papirkosárból? Puttony! Tele mindenféle jóval. Az öröm magasra csap. — Téliapó, gyere már, osztá-lyunk ide vár... hangzik a tarka hang. Aztán az ördögfiókák kezdenek egy táncot. Télien-nyáron jó kedvem van, az ördög fog búsulni... Majd Téliapó leveleszi puttonyát és a ne-vek hallatára egymás után

veszik át csomagjaikat a gyerekek.

Nem volt nagy ünne-p, de mégis szép. Szép a gondolat... Öröme, oko-ni a gyerekeknek. És a tá-nító néni nem vár érü mást, csak szorgalmas ta-nulást. És az sem az öv-hanam a tiétek gyerekei n.indannyiunké.

En meg hazafelé indu-tam és folytattam má-gamban a régi mesét. Még a vers is eszembe jutott.

Jó Mikulás bácsi nézz fel az ablakra, Az én két kis cipóm van oda kirakva. Ne tégy bele semmit, se diót, se almát, Csak foltozd meg, Kérlek, a két lyukas talpát... Kérdezték csak meg édesapátokat! Ó még jó emlékszik azokra az idő-kekre.

A 14